

Wrocław, 18 lutego 2015 roku

WK.60/240/K-53/14

**Pan
Emilian Stańczyszyn
Przewodniczący Zarządu
Związku Gmin Zagłębia Miedziowego**

**ul. Mała 1
59 – 100 Polkowice**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2012 r. poz. 1113 ze zm.), przeprowadziła, w okresie od 28 listopada do 19 grudnia 2014 r., kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Związku Gmin Zagłębia Miedziowego w Polkowicach (dalej: „Związek”). Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli podpisanym 19 grudnia 2014 r.

Kontrola wykazała, obok obowiązków i zadań realizowanych prawidłowo, również pewne uchybienia i nieprawidłowości wynikające głównie z błędnej interpretacji obowiązujących przepisów prawa bądź nieprzestrzegania regulacji wewnętrznych. Wystąpiły one w zakresie niżej przedstawionych zagadnień.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

W dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości nie wskazano daty rozpoczęcia eksploatacji poszczególnych programów, wbrew wymogom art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.).

Kontrola sprawozdań Rb-28S za 2013 r. wykazała, że dane wykazane w sprawozdaniu w zakresie zaangażowania (kol. 5 - wykazana kwota 20.035.662,72 zł) były niezgodne z ewidencją księgową konta 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” (obroty strony Ma konta 998 w kwocie 16.253.217,72 zł). Różnica stanowiła kwotę 3.782.445 zł. Było to niezgodne z § 6 ust. 1 pkt 1 i § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2010 r. nr 20, poz.103), a od 24 stycznia 2014 r. rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 roku (Dz.U. z 2014 r., poz.119), w myśl których sprawozdania jednostkowe należy sporządzać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym na podstawie ksiąg rachunkowych, a kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Na wystawionych dowodach KP „Kasa przyjmie” (dot.: KP Nr 1/13 z 23.12.2013 r. na kwotę 15.000 zł, Nr 2/13 z 31.12.2013 r. na kwotę 4.000 zł oraz Nr 1/14 z 2.04.2014 r. na kwotę 29 zł) brak było wskazania kont księgowych, na których dowody te ujęto w księgach rachunkowych oraz podpisu osób odpowiedzialnych za te wskazania, co jest wymagane art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.

W zakresie wydatków budżetowych

Inwestor zastępczy prowadzący postępowanie o zamówienie publiczne na zadanie „*Budowa centralnego punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych w Polkowicach w formule zaprojektuj i wybuduj*” w imieniu Związku na podstawie „*Umowy o zastępstwo inwestorskie Nr 178/ZGZM/13*” z 14 maja 2013 r. powołując Komisję przetargową nie określił zakresu obowiązków poszczególnych członków komisji przetargowej; ze zwłoką opublikował ogłoszenie o udzieleniu zamówienia publicznego w Biuletynie Zamówień Publicznych (publikacja z 17.09.2013 r., umowa o wykonawstwo z 10.09.2013 r.). Powyższe stanowiło o naruszeniu przepisów odpowiednio: art. 21 ust. 3 i art. 95 ust. 1 ustawy z 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. nr 113, poz. 759 ze zm.; obecnie obowiązujący - Dz. U. z 2013 r. poz. 907 ze zm.).

W zakresie gospodarki mieniem

Ewidencja szczegółowa wartości niematerialnych i prawnych prowadzona była ręcznie na karcie kontowej, która nie była oznaczona co do roku obrotowego, niezgodnie z art. 13 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości. W świetle tego przepisu księgi rachunkowe, z uwzględnieniem techniki ich prowadzenia, powinny być wyraźnie znaczone co do roku obrotowego. Nie zawierała wskazania osób odpowiedzialnych za poszczególne tytuły wartości niematerialnych i prawnych, mimo wymogu zawartego w opisie do konta 020 „Wartości niematerialne i prawne” w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...).

Środki trwale umarżane były jednorazowo na koniec roku obrotowego według stawek amortyzacyjnych ustalonych przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Zasada ta nie była jednak ustalona w przyjętych w Związku zasadach (polityce rachunkowości), wbrew przepisom art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

W zakresie inwentaryzacji środków trwałych, pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych przeprowadzonej na podstawie zarządzenia Przewodniczącego Zarządu Związku Nr 49/2013 z 25 listopada 2013 r. stwierdzono uchybienia w stosunku do wymogów określonych w zarządzeniu Przewodniczącego Zarządu Nr 25 z 1 lipca 2013 r. w załączniku Nr 7 pn. „*Sposób prowadzenia gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie w Związku Gmin Zagłębia Miedziowego*” polegających na:

- arkusze spisu z natury nie były parafowane przez przewodniczącego komisji inwentaryzacyjnej, wbrew wymogowi § 8 ust. 2;
- na 13 arkuszach spisane były łącznie zarówno środki trwałe o wartości powyżej 3.500 zł, jak i pozostałe środki trwałe, mimo obowiązku spisywania na oddzielnych arkuszach środków trwałych, pozostałych środków trwałych oraz materiałów - § 8 ust. 9;
- na 7 arkuszach spisowych dokonano poprawek dokonanych zapisów w sposób niezgodny z przewidzianym w § 8 ust. 8 załącznika Nr 7 i w art. 22 ust. 3 ustawy o rachunkowości;

- nie przestrzegano obowiązku potwierdzania na dokumentach z inwentaryzacji sprawdzenia ich pod względem formalnym i rachunkowym - § 9 ust. 3;
- brak było potwierdzenia, iż przewodniczący komisji inwentaryzacyjnej dokonywał wrywkowej kontroli spisu z natury - § 8 ust. 11.

Z protokołu z inwentaryzacji wartości niematerialnych i prawnych wynikało, że porównano saldo konta syntetycznego z saldami kont analitycznych. Tymczasem stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości należało to uczynić na podstawie porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami dotyczącymi poszczególnych tytułów wartości niematerialnych i weryfikacji wartości tych składników.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 powołanej ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie niezbędnych działań w celu wyeliminowania nieprawidłowości szczegółowo opisanych w protokole kontroli, celem niedopuszczenia do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, a w szczególności o:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.), a w szczególności:
 - a) bieżące aktualizowanie wersji oprogramowania wraz z określeniem daty rozpoczęcia jego eksploatacji, zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy;
 - b) zamieszczanie na dowodach kasowych KP „Kasa przyjmie” stwierdzenia sprawdzenia i zakwalifikowania ich do ujęcia w księgach rachunkowych poprzez wskazanie miesiąca i sposobu ujęcia w księgach (dekretację) oraz podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania, stosownie do art. 21 ust. 1 pkt 6;
 - c) oznaczenie prowadzonej ewidencji szczegółowej wartości niematerialnych i prawnych co do roku obrotowego, stosownie do art. 13 ust. 4 pkt 2;
2. Sporządzanie sprawozdań Rb-28S w zakresie zaangażowania wydatków na podstawie danych ujętych w ewidencji księgowej, stosownie do § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 119).
3. Ujmowanie zaangażowania wydatków budżetowych w roku bieżącym zgodnie z zasadami ewidencji na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków roku bieżącego” określonymi w przyjętej w Związku polityce rachunkowości.

4. Wskazanie osób odpowiedzialnych za poszczególne tytuły wartości niematerialnych i prawnych w prowadzonej ewidencji szczegółowej wartości niematerialnych i prawnych stosownie do wymogu zawartego w opisie konta 020 „Wartości niematerialne i prawne” w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r., poz. 289).
5. Ustalenie w przyjętych w Związku zasadach (polityce) rachunkowości zasad umarzania środków trwałych, zgodnie z obowiązkiem określonym w art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości.
6. Przestrzeganie przy inwentaryzacji środków trwałych i pozostałych środków trwałych postanowień załącznika Nr 7 pn. *„Sposób prowadzenia gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie w Związku Gmin Zagłębia Miedziowego”* do zarządzenia Przewodniczącego Zarządu Nr 25 z 1 lipca 2013 r. w sprawie wprowadzenia dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości dla Związku Gmin Zagłębia Miedziowego (ze zm.).
7. Nadzorowanie przestrzegania przepisów prawa przy działaniach realizowanych przez inne podmioty, upoważnione do prowadzenia postępowań o zamówienie publiczne w imieniu Związku Gmin Zagłębia Miedziowego, w tym zwłaszcza w zakresie: określania zakresu obowiązków poszczególnych członków komisji przy powoływaniu komisji przetargowej oraz niezwłocznego publikowania ogłoszenia o udzieleniu zamówienia publicznego w Biuletynie Zamówień Publicznych - zgodnie z wymogami art. 21 ust. 3 i art. 95 ust. 1 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.).

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 i ust. 4 powołanej ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Przewodniczący

Zgromadzenia Związku Gmin Zagłębia Miedziowego